

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Β΄.

ΤΕΥΧΟΣ Β΄.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ 1838

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΛΗΘΟΥΣ, ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΥ.

ΜΕΓΙΣΤΗ συγγένεια υπάρχει μεταξύ των αρχικῶν ἰδεῶν τοῦ ἀ-
ληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, αἰτινες ὡσινεὶ ἀκτῖνες συγκετροῦν-
ται ἐν τῇ ἐστίᾳ τῆς ψυχῆς, οὕσκι, οὕτως εἰπαῖν, τρεῖς φύσεις τῆς αὐ-
τῆς οὐσίας κατὰ τὸ φαινόμενον. Πλὴν ἀλλὰ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ συγ-
χέωνται τρεῖς ταξεῖς ἰδεῶν, ἔχουσιν τὴν βίαν αὐτῶν εἰς τρεῖς ταξεῖς
ποικίλων γεγονότων. Ἡ τούτων διαφορὰ εἶναι ἐκ τοῦ υποκειμένου καὶ
οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, καθὼς ἐν δὴμιουργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
παρατηροῦντος ὑπὸ διαφορὰν ἐπιψιν τὸ ἀντικείμενον. Προβάττομεν ἐξ
ὑπαρχῆς ὅτι εἰς τὸ ἀληθὲς ὠθώμεθα ὑπὸ τοῦ λόγου, εἰς τὸ καλὸν ὑπὸ
τῆς φαντασίας, εἰς τὸ ἀγαθὸν ὑπὸ τῆς ἐελίσεως.

Δὲν ἔλειψαν νὰ θέσωσιν ἀρχὴν θεμελιώδη τῆς ἀνά χειρὸς θεωρίας
ὅτι τὸ καλὸν ἦτοι ὠραῖον εἶναι τὸ ἀληθὲς. Οἱ ἄ.θ.ρωποὶ ἀεξικρετωσ, πα-
ρὰ τὴν ἐντελέγειαν, εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἐπιμενωσ ἔχουσι τὰς
αὐτὰς τάσεις καὶ ὀρέξεις· ὅθεν γενικῶς φέρονται εἰς τὸ νὰ ἐκτιμῶσιν ἢ
καταφρονῶσιν, ἀγαπῶσιν ἢ ἀποστρεφῶνται τοιοῦτόν τι γένος πραγμά-
των. Ἀπαντες ὅθεν συμφωνοῦσιν ἵνα καθιδρῶσιν καὶ ὄν τι καλόν, ὡς εἶναι
καὶ κοινόν τι ἀληθὲς. Ἀλλ' ἐρωτῶμεν τί ἐστὶν ἀληθὲς, εἰμὴ σχεσις τις ὁμοιό-
τητας ἢ ἀναλογίας μεταξύ τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν ἡμετέρων ἰδεῶν; Ἡ
δὲ ἀπόλυτος ἀλήθεια ἀφ' ἑτέρου εὑρίσκεται ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ. Δὲν πρέπει
δὲ νὰ συγχέωμεν τὴν ἀλήθειαν καθ'ἑαυτὴν μετὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σοχισμοῦ·
διότι ἡ μὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀθανατος, ὁ δὲ καὶτοι προῖον αὐλοῦ οὐ-
σίας ἔχουσιν ἐνόητα καὶ συνειδησιν, τρεπτὸς καὶ ἐξ ἑτλοσ. Βεβθαίως
ἀνευ ἀληθείας δὲν ὑπάρχει ἀληθὲς ὠραϊότης, ἥτις εἶναι μορφή ἢ τρό-
πος τῆς ἀληθείας. Ὡς λοιπὸν ἀναγνωρίζομεν ἐκ συμφώνου κοινόν τι κα-

λόν ἦτοι ὠραῖον καὶ κοινόν τι ἀληθές, οὕτω διὰ τὴν φαινομένην ταυ-
τότητα τούτων τῶν ἀποτελεσμάτων ἐξήγησον ὅτι τὸ καλὸν ἢ ὠραῖον
εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ἀληθές. Ὅπως δὲ ἐνοήσωμεν τὴν ὁμοιότητα ἀμ-
φοτέρων τῶν ἀποτελεσμάτων, ὀφείλομεν νὰ σπουδάσωμεν ἰδιαιτέρως
τὴν φύσιν αὐτῶν, ἢ, ἐν ἄλλαις λέξεσι, νὰ ἰδῶμεν ἂν ἐξήγηθησι ἐκ τῆς
αὐτῆς ἀρχῆς ἢ πολυχεύμων πηγῆ τοῦ ἀποτελέσματος ἦτοι ἡ αἰτία ἢ γεν-
νώσα τὴν ἀλήθειαν. τούτέστιν ἢ καθολικότης ἢ ἡ κοινὴ συμφωνία εἰς τὴν ἐ-
κείνης ἀναγνώρισιν, ὑφίσταται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀνε-
ξάρτητος ἡμῶν, καὶ ἄλλο εἰς ἡμᾶς δὲν ἀνέκει εἰμὴ ἡ ταύτης ἀναγνώρισις. Ἐν
ᾧ δὲ ἢ ἐν προκειμένῳ ἀναγνώρισις ἐξήρηται ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν, ἢ ὑπαρξίς
τῆς ὁμοιότητος ἢ τῆς διακλυομένης συμφωνίας κρέμαται ἐκ τῶν ὄρων
μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζεται διότι τὸ ὑπάρχον εἶναι ἀναγκαῖον
καθολικῶς νὰ ἀναγνωρίζεται. Ἄλλ' ἢ κοινὴ κρίσις, ἢν ἐκφέρομεν ἐπὶ τοῦ
καλοῦ ἢ ὠραίου εἶναι ἡ αὐτὴ, ὡς ἢ ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς ἀναγνώρισις τοῦ
ἄνθρωπου; Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ὠραίου εἶναι ἀείποτε ἀποτελεσμα γνώσεως,
ἐν ᾧ ἢ ἀναγνώρισις τοῦ ἀληθοῦς εἶναι ἀποτελεσμα ὁμοιότητος ἢ μὲν
ἐξήρηται ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀνθρώπων, ἢ δὲ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων.
Ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι αἱ πηγαὶ τούτων τῶν δύο ἀποτελεσμάτων, κατὰ
τὸ φαινόμενον ἀπαραλλάκτων, δηλαδὴ ἢ συμφωνία τοῦ ἀναγνωρίζειν τό-
τε ἀληθές καὶ τὸ ὠραῖον, ἐξήρηται ἐξ ἀρχῶν ἰδιγενῶν, ὅπως διαφόρων ἢ
μὲν ὑπόκειται εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, ἢ δὲ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ
ἀνθρώπου σύστασιν. Λοιπὸν μεταξὺ ἀληθείας καὶ καλλονῆς ὑπάρχει αὐ-
τῆ ἢ διαφορά, ὅτι ἢ μὲν πρώτη εἶναι ἀπόλυτος ὡς οὐσα ἐν ἑαυτῇ, ἢ
δὲ δευτέρα ὑπάρχει μόνον ἀναφορικῶς πρὸς τινα ὄρον, πρὸς τι εἶδος, του-
τέστι πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγῶ. Ἐκ τούτου ἐπεταί
ὅτι ἢ διαφορά τῆς καταστάσεως ἐν γένει αἰτιολογεῖ τὴν ποικιλίαν τῶν
κρίσεων ἐπὶ τοῦ ὠραίου, ἐξαρτωμένης τῆς κρίσεως μᾶλλον ἐξ ἡμῶν ἢ
ἐκ τῶν πραγμάτων, καθὼ ὑποταγμένου τοῦ ὠραίου ὡς ἐκ συνθήκης τα-
χύτερον εἰς ἡμᾶς παρὰ εἰς τὰ πραγματά. Ἀπ' ἐναντίου οἰσιδίποτέ εἰ-
σιν αἱ φυσικαὶ ἢ ἠθικαὶ τροποποιήσεις, παραγόμεναι εἰς τὸν ἄνθρωπον
ἐκ τοῦ ἰδιώματος, τῆς ἀγωγῆς, τῆς ἐρηκειᾶς, τῆς πολιτείας, τοῦ βαθ-
μοῦ τοῦ ἐξευγενισμοῦ. ἢ ἀναγνώρισις τοῦ ἀληθοῦς δηλαδὴ τῶν ἀναγ-
κῶν σχέσεων τῶν ἀντικειμένων, ὑπάρχει κοινὴ εἰς ἅπαντα τὰ κλι-
μάτα, εἰς ἅτάσας τὰς καταστάσεις, εἰς ἅπαντας τοὺς λαοὺς, ἐν ἐνὶ λό-
γῳ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ ἀγαθόν, τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἀν-
θρώπου ἐλευθερίαν ἀφορῶν καὶ ἀντίθετος ἰδέα τοῦ κακοῦ διατελοῦν, τεί-
νει εἰς τὴν ἠθοποιεῖν καὶ τὴν ἀρετὴν Ὁ Πλάτων ὠρίκει τὸ καλὸν ἀπ-
αύχμα τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ δ' ἄνθρωπος ἀναγνώριζε τὴν τέχνην οἰοῖται ἐγγονον
τοῦ Θεοῦ. Κατ' αὐτὸν, τὸ δευτικὸν καλὸν ἦτοι ὠραῖον εἶναι ὁ Θεός, τὸ

αἰσθρὸν ἦτοι τὸ ἄσχημον εἶναι ἄρνησις, εἰκὼν τοῦ χάους μεταξὺ τῆς
ζωῆς καὶ τοῦ μηδενός. Ἐπειδὴ περὶ Θεοῦ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν μάλ-
λον τί δὲν εἶναι παρὰ τί εἶναι, διὰ τοῦτο ἢ καλλονὴ δὲν εἶναι πρᾶγ-
μα περιγραφτὸν διὰ λέξεων, καθότι αἱ λέξεις ὀδηγοῦσαι τὸν νοῦν ἀπὸ ἰ-
δέας εἰς ἰδέαν ἀφαιροῦσι τὴν τοῦ αἰσθηματος ἐνότητα ἐν ἢ ἔστιν ἡ οὐσία
τοῦ ὠραίου. Τὸ ὠραῖον εἶναι συνθετικόν, καθὰ ἢ μεγαλοφυΐα, ἢ τις ἐν-
νοεῖ τούτο, τὸ δὲ ἀληθές εἶναι ἀναλυτικόν, ὡς τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἐξετά-
ζει αὐτό. Τὸ αἰσθημα τοῦ καλοῦ ἢ ὠραίου συμβάλλει καὶ ὡς ἀποδείξις τῆς
ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, καθὼ πάντοτε συννηωμένοι μετὰ τῆς ἐπιθυμίας πράγ-
ματος μεγαλητέρου τῶν γνωσῶν. Ὅθεν ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψίν τὰ αἰ-
σθητικὰ ζητήματα πρέπει νὰ ὑψώνονται εἰς ἠθικά, εἰς τὸ κριτήριον τοῦ
παραγκωνίζειν τὸ ὠραῖον τὸ μὴ διδάσκον ἀρετὴν. Παραβάλλοντες εὐ-
ρίσκουσι τὸ ὠραῖον εἰς ἐπίγειον Ἀφροδίτην, ἀλλὰ τὸ κυρίως ὠραῖον, οὐχ
ὑπάρχον εἰς τὴν ὕλην, ἀπαντᾶται εἰς τὸν χῶρον τοῦ ὑψηλοῦ, οὐρανοῦ
τινὸς πλάσματος. Ἐκ τῶν δύο τούτων στοιχείων τοῦ ὠραίου καὶ ὑψη-
λοῦ συντίθεται ἢ γραμματολογία, ἀντανάκλασις τῆς διανοίας καὶ αὐτῆ,
γεγωνυῖα φωνῆ τῆς μεγάλῃς κοινωνικῆς ψυχῆς, ἰδέα σεσωματωμένη
διὰ τοῦ ἐνάρθρου φθόγγου τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος. Ὁ συνδυασμὸς
τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὑψηλοῦ, ἢ ἐναρμόνιος τούτων ἐνότης ἀπαρτίζει τὰ
παντοῖα ὕφη. Οἱ φιλοσοφούντες διακρίνουσι φυσικὸν καλόν, ἠθικόν καὶ
τεχνητόν. Τὸ μὲν φυσικὸν ἐπικαθίσταται ἐν τῇ ἐπιτηδειότητι, ἢν περ τὰ
συγκροτοῦντα τὴν σύμπασαν φύσιν ἀντικείμενα ἔχουσι ἵνα βάλωσιν εἰς
καταλλήλον ἄσκησιν τὰς αἰσθητικὰς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις. Τὸ δὲ ἠ-
θικὸν ἐναυτιθεται εἰς τὰ αἰσθητά καὶ τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις τὰς
προκυνπούσας ἐκ τῶν τῆς καλλονῆς ἐντυπώσεων καὶ ἀποτελοῦσας τὴν
συγκεκριασμένην καὶ μετρίοφρονα γυμνασίαν τῶν αἰσθητικῶν δυνάμεων.
Τὸ τεχνητόν καλὸν πηγάζει ἐκ τῆς ἐννοίας, τῆς συνθέσεως καὶ τῆς ἐκ-
τελέσεως. Εἰς τὸ πρῶτον ἀπαντῶνται τὰ δύο οὐσιώδη στοιχεῖα τοῦ
καλοῦ, εἰκὼν καὶ πάθημα, εἰς τὸ δεύτερον ποικιλία καὶ ἐνότης προσ-
φυῶς συνδεδυσμέναι, εἰς τὸ τρίτον αἱ αἰσθητικαὶ μορφαὶ δι' ὧν τοῦτο
παρίσταται εἰς τὴν ὄρασιν καὶ ἀκοήν. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ ὑπάρχει τὸ
ἰδανικὸν καλόν, ἢ ἢ εἰκὼν, ἢν συνέλαβεν ὀνοῦς, ἔχουσα ἅπαντας τοὺς
χαρακτῆρας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς καλλονῆς, οὐδενός ἐν τῇ φύσει
πραγματικῆς ἐξομοιουμένου πρὸς ταύτην ἐν τῇ συνθέσει ἢ ἀδιάλειπτος μί-
μψις τῆς φύσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει οἱ διάφοροι τρόποι τοῦ μιμεῖσθαι διὰ
γραμμάτων δηλαδὴ καὶ τεχνῶν. Ἡ μόρφωσις τῆς ἐννοίας ἐξαρτᾶται ἐκ
τῆς μεγαλοφυΐας, ἢ διακόσμησις ἐκ τῆς καλαισθησίας, ἢ ἀκριβεία τέλος
τῆς συνθέσεως ἐκ τῆς δεινότητος καὶ ἐμπειρίας.

Παραδεχόμενοι τινες τῶν φιλοσοφούντων αἰσθητικῶν τὴν διδασκαλίαν

τῶν ἰδεῶν τοῦ Πλάτωνος καὶ τροπολογοῦντες τὸ ἔμφυτον αὐτῶν, ὑπάρχοντος μόνου ἐμφύτου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ λόγου ἢ τῆς δυνάμεως, ἢ ἔχει ἡ ψυχὴ τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ ἀναγκαιῦ ἐν τῷ ἐνδεχομένῳ, τοῦ καθολικοῦ ἐν τῷ εἰδικῷ, τοῦ ἀπολύτου ἐν τῷ ὑπὸ ὄρον. Ὅθεν αἱ ἰδέαι εἶναι ἔννοιαι ἀπόλυτοι, ἀναγκαῖαι, καθολικαὶ τοῦ λόγου, τυχαῖαι καὶ οὐκ παραγόμεναι ἐκ τῆς πείρας. Ὁ λόγος ἀποσπᾷ, οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τῶν ὑλικῶν τῆς πείρας, τόσον τῆς ἐσωτερικῆς, δηλαδὴ τῆς συνειδησεως, ὅσον τῆς ἐξωτερικῆς, δηλαδὴ τῶν αἰσθήσεων, πᾶν ὅ, τι ὑπάρχει ἀπόλυτον, ἀναγκαιῶν, καθολικῶν, καὶ συλλαμβάνει οὕτω πως τὰς αἰώνιους ἀληθείας, αἰτινὲς εἰσὶν ἢ βᾶσις τῶν ἡμετέρων κρίσεων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἐν γένει διαγωγῆς. Ἐφαρμόζοντες ἐξ ἄλλου ψυχολογικῶς ταύτην τὴν Πλατωνικὴν διδασκαλίαν εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ καλοῦ, συμπεραίνουσι ὅτι αὕτη εἶναι ἰδέα λογικὴ. Τῷοντι τὰ ὠραῖα ἀντικείμενα, εἴτε φυσικὰ εἴτε πνευματικὰ εἴτε ἠθικὰ, διεγείρουσι ἐν ἡμῖν αἰσθημὰ τι ἡδονῆς, χαρᾶς καὶ ἀγάπης. Τὰ ὠραῖον ὅμως δὲν εἶναι ὠραῖον καθὼς διεγείρον αἰσθημὰ τι, ἀλλὰ καθὼς κρινόμενον ὑρ' ἡμῶν τοιούτου, ἢ δὲ κρίσις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀνευ τοῦ ἀντικειμένου εἰς ὃ αὕτη ἐπεσιδεται, τουτέστιν ἀνευ τῆς ἰδέας τῆς ὠραιότητος. Ἡ κρίσις ἐντοσούτῳ, καθόσον ἐκφέρεται ὑπὸ τινος ἀτόμου, ἐστὶν ἀτομικὴ· καθόσον δὲ προέρχεται ἐκ τῆς ἰδέας, ἢ ἔχομεν τῆς ὠραιότητος, εἶναι ἀπόλυτος, ἀναγκαιῶν, ἀμετάβλητος, ἐν ᾧ τὸ αἰσθημὰ ἐστὶν ἐκ φύσεως ἐνδεχομένου, σχετικῶν, μεταβλητῶν. Διακρίνουσι δὲ εἰς τὸ σύνολον τοῦ ὠραίου δύο μέρη, ἢ ἔχουν τὴν ἀντίληψιν τοῦ λόγου, τὴν ἰδέαν ἢ τὴν κρίσιν τὴν συνιζῶσαν τὸ λογικὸν στοιχεῖον, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ἡδονὴν, τὴν ἀγάπην, ἀποτελοῦσας τὸ ἐμπειρικὸν στοιχεῖον καὶ συναπκριτίζουσας τὸ βέλγιστρον.

Κωνσταντῖνος Ἱερομόναχος Στρατοῦλης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΒΕΛΖΟΝΗΣ.

Κατὰ τὴν πέμπτην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1778, εἰς ἓν τῶν προκαταίτων τοῦ Παταίου, ἐγεννήθη ἐξ ἀφανῶν γονέων βρέφος, ἢ ἀδύνατος τοῦ ὁποίου κράσις δὲν ὑπέσχετο ζῶν περισσότεραν μιᾶς ἡμέρας. Τὸ βρέφος τοῦτο ἦτο ὁ Ἰωάννης Βαπτιστῆς Βελζόνης. Προικισμένον μὲ ἔξοχα προτερήματα ψυχῆς καὶ πνεύματος ὡς ἀπ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς νεανικῆς ἡλικίας, ἐφάνη κυριεύμενος ὑπὸ διακαοῦς ἔωτος περιγίσεως, ἢ ἐρευνα καὶ ἐξέτασις μνησίων καὶ τόπων, ἦσαν ἢ κυριώτερα ἐπιθυμία τοῦ νέου τούτου, ὅστις πρὶν ἀκόμη ἢ φθάσῃ τὸ δωδέκατον ἔτος, ἀφι-

σας τὴν πατρικὴν γένην ὑπῆγεν εἰς Ρώμην ὅπου ἡ φαντασία τοῦ ἐξήφθη εἰς τὴν θέαν τῶν μεγαλοπρεπῶν μνησίων τῆς ἀρχαιότητος.

Κατὰ τὴν αἰφνίδιον καὶ ἀπαισίαν εἴσοδον τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς Ἰταλίαν, ὁ Βελζόνης ἀνεχώρησεν εἰς Γαλίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς Παρισίους, ὅπου ἔμαθε καὶ τὴν γλῶσσαν. Ἐπέστρεψεν ὅμως εἰς Ἰταλίαν ἐννοήσας ὅτι τὸ νὰ διαμῆνῃ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ἐκείνην, ἔφερε βᾶρος εἰς τοὺς γονεῖς του. Αἱ γνώσεις, τὰς ὁποίας ἀπεκτησεν, ἢ ζωηρότης τοῦ προσώπου του καὶ ἡ κομψότης τοῦ σώματός του, εὐκόλως τὸν κατέστησαν διακεκριμένον μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του. Κατ' ἐκείνην ὅμως τὴν τεταραχθεμένην ἐποχὴν κατηγορηθεὶς διὰ πολιτικὰ αἰτία, καὶ φοβούμενος μήπως ἐκτεθῇ εἰς κίνδυνον, ἀναγκάσθη μὲ μεγάλην του δυσχερασκίαν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ 1800 τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη δὲν ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ.

Εἰς Ὀλλανδίαν σπουδάζας τὴν Ἰδραυλικὴν καὶ Μηχανικὴν Ἐπιστήμην μετέβη εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ἐπὶ ἑννέα ἔτη περιεφέρετο εἰς τὰς πολυανθρώποτερας πόλεις τῆς Νήσου ἐκείνης, ἐτοιμάζων διὰ τῆς Βιομηχανίας καὶ εὐφυΐας τοῦ πλοῦτον καὶ φήμην. Τὸ 1815 ἀνεχώρησε, καὶ διατρέξας τὴν Ἰσπανίαν ἀπεδήμησεν εἰς Αἴγυπτον τὴν 9ην Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπεβιβάζετο εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας. Αἱ πυραμίδες, τὰ κολοσσιαῖα ἐρείπια, πᾶν ὅ, τι ἡ κλασικὴ ἐκείνη γῆ ἔχει, προσέφερον εὐρύχωρον στάδιον εἰς τὰς σπουδὰς του. Πρώτη του ἐπιχείρησις ὑπῆρξε ἢ μέχρι τῶν χρόνων ἐκείνων ἀδύνατος λογιζομένη μετακίνησις καὶ μεταβάσις τῆς γιγαντιαίου προτομῆς τοῦ Μενωνος.

Τὸ ὑπερμέτρον μέγεθος τοῦ λίθου, ὁ σωρὸς τῆς ἄμμου καὶ τῶν πετρῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐσκεπάζετο ἢ βᾶσις του, ἢ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ Νείλου, τὸ ἀμμώδες καὶ ἀνώμαλον ἔδαφος, ἢ ὀκνηρία τῶν Ἀράβων, ἢ ἔλλειψις μηχανῶν, ὅλα ταῦτα λογιζόμενα ἐμπόδια ἀνίκητα, ἐνίκησαν ὑπὸ τοῦ Βελζόνη.

Ὁ κολοσσὸς ὡς βουνὸν πλασμένον ὑπὸ τῆς τέχνης κλίνει πρὸς τὸν Νεῖλον, φέρεται εἰς τὸν αἰγιαλὸν, ἐπιβιβάζεται εἰς πλοῖον, διασχίζει τὴν Μεσόγειον καὶ διαβιβάζει τὸν Ἀτλαντικὸν, δεικνύων εἰς τὴν Εὐρώπην πόσον ἄξια τιμῆς εἶναι ἡ Ἰταλικὴ μεγαλοφυΐα. Εἰσχωρεῖ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἰσχυροῦ, καὶ διὰ τοῦ φωτός τῶν λαμπάδων διασκεδάζει τὸ σκοτεινὸν κάλυμμα τόσον αἰῶνων, καὶ αὐτὸς πρώτος φωτίζει ἐκείνην τὴν μεγάλην ὀκνοδομήν μετακινήσας ἀμετρον σωρὸν ἄμμου, ὑποκάτω τοῦ ὁποίου ἦτον ἐνταφιασμένη. Ἀνακαλύπτει τὸν εἴσοδον τῆς δευτέρας πυραμίδος, τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ πρὸ αὐτοῦ ἐπίστανον βράχον σερεόν. Ἐπανεφέρην εἰς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου τὴν Βερονίκην, πόλιν ἐξ ἀρχαίων χρόνων κειμένην ὑπὸ τὴν γῆν, ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς ἰλῦος τοῦ Νείλου

τὸν Ὀβελίσκον τοῦ Τιλέ και ἐπεμψεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀγάλματα, σφίγγας, μουμίας, και ἄλλας Αἰγυπτιακὰς ἀρχαιοτάτας.

Ἐπροσπάθησε νὰ ὑπερβῆ τὸν καταράκτιν τοῦ Βιδιάλφα, διέτρεξε τὰ στήλαια τοῦ Καρνάκ και ἀνεῦρε τὴν ἀληθῆ τοποθεσίαν τῆς Ἀβάσιος τοῦ Διὸς Ἄμμωνος, ἄλλοτε τόσον περιφήμου. Ἀλλὰ τὸ ὠφελιμότερον τῶν κατορθωμάτων του εἶναι ἡ ἀνακάλυψις τῆς εἰσόδου εἰς τὸν τάφον τοῦ Ψαμμωτίχου. Μικρὸς χεῖμαρρος, κρυπτόμενος ὑπὸ τὰς πέτρας διήρχετο ὀλόγουρα τοῦ Μαυσωλείου· τοῦτο δὲν διέφυγε τὸν ὀξυδερκῆ ὀφθαλμὸν τοῦ Βελζόνη, ὅστις ἐπὶ κεφαλῆς ὀγδοήκοντα Ἀράβων, διώρισεν ἀνασκαφὰς εἰς διάφορα μέρη πλησίον τῆς κοιλάδος τοῦ Βεδάμ. Τέλος νικήσας πολλὰς δυσκολίας, ἐπειδὴ ἠναγκάσθη νὰ παλαίῃ και κατὰ τῆς ἰσχυρογνωμίας τῶν Ἀράβων, ὁ ἀτρόμητος τῆς ἀρχιούτιτος ἐξεταστῆς, τὴν 20.ὴν Ὀκτωβρίου 1817 περὶ τὴν Ἡλίου δύσιν ἐπάτει τὸ κατώφλιον τῆς εἰσόδου.

«Αὕτη εἶναι ἡ ἐνδοξότερα ἡμέρα τῆς ζωῆς μου» ἐξερώνησε πλήρης ἐνθουσιασμοῦ προχωρῶν. Πέρασας τὸ περιστάλιον τὸ ὅποιον ὠνόμασεν ἀντιθάλαμοι, ἔφθασεν εἰς αἴθουσαν ὑποβασιζομένην ἀπὸ ὀκτὼ σιλῶν, και φέρουσαν εἰς μακρὸν πέρασμα, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ βᾶθος εὐρίσκετο κλίμαξ, διὰ τῆς ὁποίας κατέβη εἰς πλατὺ δωμάτιον, σκηρζόμενον εἰς στήλας και διὰ ζωγραφημάτων και ἀναγλύφων κεκοσμημένον. Τοῦτο ὠνόμασε δωμάτιον τῶν ὠραιότητων. (delle bellezze). Πλησίον τούτου ἦσαν ἄλλα δύο μεγάλα δωμάτια, εἰς τὸ τέλος τῆς κλίμακος ἄλλο, ἔχον σχῆμα χελώνης, και ἀπέναντι τούτου ἦτο πλατύτατος περίβολος, εἰς δὲ τὸ κέντρον τοῦ περιβόλου, θαυμάσιος σαρκοφάγος ἐξ ἀνατολικῶ ἀλαβάστρου ἐνθα ἔκειντο τὰ λείψανα τοῦ βασιλέως.

Ὁ Βελζόνης δὲν ἀλησμόνησε τὴν πατρίδα του, ἀλλ' ἐστείλεν εἰς Παταύιον δύο πολύτιμα μνημεῖα ἅτινα φυλάττονται εἰς τὴν αἴθουσαν della Ragione. Ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν ὅπου ἔλαβε πάμπολλα δειγματα ὑπολήψεως, και μάλιστα τῷ ἐχαρίσθη χρυσοῦν μετάλλιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτον ἐγκεχαραγμένη ἡ εἰκὼν του, και ἡ ἡμέρα καθ' ἣν εἰσῆλθεν εἰς τὴν δευτέραν πυραμίδα. Τιμώμενος παρ' ὄλων τῶν ἐθνῶν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους μνησίαν τῶν ὄσων ἐπραξεν, γράψας αὐτὰ εἰς ἀπλοῦν και γλαφυρὸν ὕφος, και παραιτήσας ἐκ νέου τὴν Εὐρώπην τὴν ὁποίαν δὲν ἐμελλε πλέον νὰ μεταδῆ ἐπλευσε πρὸς τὸ Μορῶκον, σκοπεύσας νὰ διατρέξῃ τὴν Ἀφρικὴν παρακολουθῶν τὸ βεῦμα τοῦ Νείγρου, ὅπως ἀποκαλύψῃ εἰς ἡμᾶς τὰ μυστήρια τοῦ τόπου ἐκείνου. Ἦδη εἶχε πατήσῃ τὴν δυτικὴν ὄχθην ὀλίγον μακρὰν τοῦ Λευκοῦ Ἀκρωτηρίου, πλέων πρὸς τὸ Ἀκρωτήριον Κοασὲ και ἄριζεν εἰς τὸ Χρυσὸν παραθαλάσσιον, ὅταν ἐξαίφνης προσβλήθῃς ὑπὸ ἀσθενείας προξε-

νηθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος ἀπέθανε τὸ 1821, ἐτῶν 43.

Ὁ φθόνος κοινὴ τῶν ἀνθρώπων ἀσθένεια και ἰδίως μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἐπάσχιτε νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν δόξαν τοῦ περιφήμου τούτου ἀνδρός, και ἴσως προσπαθῆι ἀκόμη. Κατὰ τοῦ παρελθόντος παρόντος και μέλλοντος φθόνου βέλουσιν ἀποκριθεῖ ἡ ἱστορία, ἀρχαιολογία και αἱ ὠραταί τεχναι παρ' αὐτοῦ λαμπρυνθεῖσαι, και τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον τὸ ὁποῖον χάριν αὐτοῦ καυχᾶται εἰς τὴν πολυτιμότεραν συλλογὴν Αἰγυπτιακῶν σπανιοτήτων, ὅσαι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὸν Κόσμον.

Πρὶν ἢ τελειώσωμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, νομίζομεν ὅτι θέλομεν εὐαρεστήσει τοὺς ἀναγνώσας, δίδοντές τους δοκίμιον τοῦ ὕφους τοῦ αὐτοῦ Βελζόνη παρ' ἡμῶν κατὰ δύναμιν μεταφρασθέντος. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ὠφελιμον τοῦτο τεμάχιον ἀποβλέπει μεγάλῃν τινα ἀνακάλυψιν Μουμίων, θέλομεν καταχωρήσει εἰς τὸ τέλος ἐξαίρετον ποιήσιν τοῦ Κ.ου Ὁρατίου Σμῆθ, συντεθεισαν εἰς τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ὁ Βελζόνης μετεκόμισεν εἰς Λονδίον τὰς πρώτας Μουμίας μεθ' ἄλλων πολυτίμων αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων.

«Εἰς τὰ ὑπόγεα ταῦτα ἀλέγει ὁ Βελζόνης» τοσοῦτος εἶναι ὁ πνιγηρὸς ἀηρ, ὥστε φέρει λειποθυμίαν. Μεγάλῃ ποσότης λεπτοτάτου κοινορτοῦ ὑψώνεται και ἐμβαίνων εἰς τὸν φάρυγγα και βόθωνας κλείει τὴν βίνα και τὸ σῶμα τοιοντοτρόπως, ὥστε χερῆσι τις μεγάλης δυνάμεως πνευμόνων ἴνα ἀνθέξῃ κατὰ τῆς ατμοσφαίρας ταύτης, και τῶν ἀναθυμιάσεων τῶν Μουμίων. Ἡ εἰσοδος φέρουσα εἰς τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται τὰ σώματα, εἶναι ἀτέχνως λατομημένη εἰς τὰ πλάγια, και ἐπειδὴ εἰς μερικὰ μέρη τὸ διάστημα δὲν εἶναι πλατύτερον ποδός, ἀναγκάζεται νὰ ἔρπηται ὡς σάλιγγ' ἐπὶ σουβλερῶν λίθων, οἵτινες κόπτουσιν ὡς ὕελος. Ἀφοῦ εἰσέληθ' διὰ τῶν παρόδων τούτων, ἐκ τῶν ὁποίων μερικαὶ ἔχουσι μῆκος τριακοσίων γυμρῶν γενικῶς εὐρίσκεις εὐρυχωρότερον τόπον και κατὰ τὸ μᾶλλον και ἦττον ἀρκετὰ ὑψηλὸν διὰ νὰ καθίσῃς. Ἀλλ' ὅποιος τόπος ἀναπαύσεως! ὦν περιτριγυρισμένος ἀπὸ σωρὸς Μουμίων. Τῆ μελανὴν τῶν τείχων, τὸ φῶς τῶν λαμπάδων, κατασταθὲν ἀμυδρὸν διὰ τὴν ἄλλειψιν ἀέρος, τὰ διάφορα περικυκλοῦντά σε ἀίτικείμενα τὰ ὅποια φαίνονται συνδιαλεγόμενα πρὸς ἄλληλα, και οἱ Ἄραβες ὀδηγοὶ με λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας γυμνοὶ και σκεπασμένοι ἀπὸ κοινορτῆν, ὁμοιάζοντες με ζῶσας Μουμίας, ὅλα ταῦτα σχηματίζουν ἀπερίγραπτον σκηνήν.»

«Προσπαθήσας νὰ ἐμβῆς εἰς τοιοῦτον τόπον σχεδὸν κατακουρασμένος ζητεῖ μέρος ἀναπαύσεως, εὐρίσκεις, και πασχίζεις νὰ καθίσῃς, ἀλλ' ὅταν τὸ βάρος τοῦ σώματός σου πῆσῃ ἐφ' ἐνὸς τῶν πτωμάτων, τοῦτο

συντρίβεται ὡς ξύλινον κιβώτιον. Ζητεῖς μέρος ἀπὸ τοῦ ὁποῖον νὰ στηριχθῆς, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκεις σθερέτερον, ὅθεν καταπίπτεις ἀναμέσον σωροῦ Μουμίων, τῶν ὁποίων τὰ συντρίβόμενα ὄσπᾶ, τὰ αναρίθμητα βράκη καὶ τὰ ξύλινα κιβώτια, ὑψώνουν ἰσοσῆτον κονιορτὸν, ὥστε μένεις σχεδὸν ἐν τέταρτον ἄνευ τῆς χρήσεως τῆς γλώσσης. Μίαν φορὰν ἐδηγήθην ἀπὸ τοιοῦτον τόπον εἰς ἄλλον ὅμοιον, διὰ παρόδου ἐχούσης σχεδὸν εἰκοσι ποδῶν μήκος, καὶ ὄχι πλατυτέρας τοῦ ὄγκου ἀνθρώπινου σώματος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ παρόδος αὕτη ἦτο καταστικασμένη ἀπὸ Μουμίας, ἀδύνατον ἦτο νὰ περάσῃς χωρὶς νὰ ἐγγύξῃ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον κἀνὲν πτώμα, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμη δυσκολώτατον ἂν δὲν ἐβοηθούμην ἀπὸ τὸ ἴδιον βάρος τοῦ σώματός μου, καθότι ἡ πάροδος ἐκλινεν πρὸς τὰ κάτω. Μ' ὄλον τοῦτο δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀπούγω τοῦ νὰ κατασκευασθῶ ἀπὸ ὄστᾶ, μηρῶν, βραχίονας καὶ κεφαλάς, τὰ ὁποῖα ἐπιπτον ἄνωθεν.»

Εἰς τὴν Μουμίαν ἠίς ἐξετέθη ἀπὸ τὸν Βελζονήν.

1

Πρὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν, ὅτε τὸ Μεμνόνιον ἤκμαζε, καὶ ὁ χρόνος δὲν εἶχεν ἀκόμη καταστρέψει τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς, τὰ παλατια, καὶ τὰς στήλας, τῶν ὁποίων τὰ μόνᾶ ἐρείπια διεγειροῦσι τὸν θαυμασμὸν μας, σὺ περιπατεῖς εἰς τοὺς δρόμους τῶν Θεῶν (παραδοξὸν συμβάν!)

2

ὠμίλησε! ἐπειδὴ διὰ πολὺν καιρὸν ἤσουν βιωθῆ, ὦ Μουμία, σὺ εἶχες ἄλλοτε γλώσσην, εἶλα ας ακούσωμεν τὴν τῶνον τῆς. Σὺ σέκει ὀρθὴ ἐπὶ τῆς γῆς ἐπισκεπτομένη ἐκ νέου τὴν λάρψιν τῆς σελήνης ὄχι ὡς ἐν ἀέριον ἢ αὔλον πνεῦμα ἀλλὰ μὲ τὰς σάρκας σου, ὅσα μέλη καὶ πηθέματατά σου.

3

Ἐπέ μοι ἐπειδὴ ἀναμφιβόλως θέλει ἐνθυμησάι, ποῖον παρρησιάζει ἡ σφιγξ; Ὁ Χεῶψ ἢ ὁ Χεφεῖ-ος ὑπῆρξεν ἀρχιτέκτων τῆς πυραμίδος ἧτις φέρει τὸ ὄνομα του; Εἶναι ἀληθὴς ἢ ψευδώνυμος ἡ στήλη τοῦ Πομπιῆου; Εἶχον αἱ Θεῶν, ὡς τὰς ὕμνησεν ὁ Ὀμηρος, ἑκατὸν πύλας;

4

Ἰσῶ; ἡ χεὶρ αὕτη τῶρα σφικτὰ δεμένη ἐκτύπησε ποτήριον μὲ ποτήριον μετὰ τοῦ Φαραῶ, ἢ ἔρριψε ἡμιώβολον εἰς τὸν πῖλον τοῦ Ὀμήρου, ἢ ἀπέσπαι

σε τὴν ἰδικὸν σου ἐνῶ διεβίαιε ἡ βασίλισσα Διδώ, ἢ ἐκράτησε λαμπάδα κατὰ πρόκλησιν τοῦ Σολομῶντος εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ μεγάλου ναοῦ;

5

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσω ἐξ ἡ χεὶρ αὕτη ὅταν ἔφερον ὄπλον κατέβηλλε στρατιώτην Ῥωμαῖον, ἐπειδὴ πρὶν ἀκόμη γενεθῆ ὁ Ῥωμαῖος καὶ Ῥώμος, τὸ ἦτο νεκρὸς, ἐμβάλσαμουμένος καὶ ἐνταφιασμένος; φαίνεται ὅτι ἡ ἀρχαιότης ἤρχισε πολὺ ὑστερότερα τῶν προγόνων σου,

6

Ἀφ' ὅτου τὸ σῶμά σου ἀτέθη εἰς τὴν ξύλινον ταύτην θάκην πολλαὶ μεταβολαὶ συνέβησαν ἐπὶ τῇ γῆ Ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ἤρχισε καὶ ἐτελείωσε, νέοι κόσμοι ἠγέρθησαν, παλαιὰ ἔθνη ἐγάθησαν, ἀναριθμητοὶ βασιλεῖς ἔγινον κόνις, ἐνῶ μῆτε τεμάχιον τοῦ σώματός σου διελύθη.

7

Δὲν ἤκουσες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου τὴν ταραχὴν ὅταν ὁ Μέγας κατακτητὴς Καμβύσης, στρατεύσας ἐπὶ τοῦ τάφου σου, κατέστρεψεν τὸν Ὀσίριον, Ὄρον, Ἄπιν καὶ Ἰσιδά, καὶ ἔκαμε νὰ σειθῶσιν αἱ πυραμίδες ἀπὸ Σχυμασμὸν καὶ τρόμον ὅταν κατέπεσε ὁ γιγαντιαῖος Μίμνων;

8

Ἐὰν τοῦ τάφου τὰ μυστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐξηγησθῶσιν φανερωσάν μας τὴν φύσιν τοῦ οἰκιακοῦ σου βίου. Ἐπειδὴ καρδία ἐπῆλλε ποτὲ ἐντὸς τοῦ δερματίνου τούτου στήθους, καὶ δάκρυα ἔτρεχον εἰς τὰς μελάνας ταύτας παρεῖας, τέκνα ἐπήδησαν εἰς τὰ γόνατά σου; ἐρίλησαν τὸ πρόσωπόν σου; Ποῖον ἦτο τὸ ὄνομά σου; ὁ τόπος; ἡ ἡλικία; ἡ φυλὴ σου;

9

Κρεάτινον ἀγκλμα, ἀθάνατε νεκρὲ, ἀδιάφορε τύπε τῆς φθορᾶς, ἐψύγονε ἄνθρωπε, ὅστις ἐγκατάλειψας τὴν σενίν σου κλίνην, σέκει ἀδιάφορος ἐμπρὸς μας, θείεις μένει ἀναίσθητος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως, ὅταν ἡ σάλπιγξ σὲ προσκαλέσῃ μὲ τὴν βοήν τῆς.

10

Διατί ἐνῶ τὸ ἀθάνατον πνεῦμα διέφυγε διὰ πάντα πρέπει τὸ μαρμαρινὸν τοῦτο δέρμα νὰ περιμεῖνῃ; ας φυλάττωμεν τὴν ψυχὴν ἐμβάλσαμουμένην καὶ καθαρὰν εἰς ζωσαν ἀρετὴν, ὥστε ὅταν τὸ ἐν χωρισθῆ τοῦ ἄλλου, καὶ τὸ σῶμα δύνανται νὰ φληρῆ τὸ αἰώνιον πνεῦμα ν' ἀνθίσῃ εἰς τὰ οὐράνια.

Ἀπὸ τοῦ δε σκοπὸν ἔχομεν τὰ παραχωρῶμεν ἄρθρα ἀφορῶντα εἰς τὸς γινῶσιν ἀναρχαιοτέρας ἐπιστήμας. Ὅπως καταστηθῶμεν χρησιμότεροι εἰς τὴν μελέτην τοῦ πλείονος μέρους τῶν ἀναρχαιωτῶν μας, ὅτινες εὐαρεστοῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὰ συλλάβωσι αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν γινῶσεων, θέλομεν προστρέξει εἰς τὰ ἐπιλεκτότερα στοιχειώδη συγγράμματα, ἐκδοθέντα ἐσχάτως ἐκ τῶν πλέον ἐξευγενισμένων ἠθνῶν ἢ τῆς Ἑυρώπης. Σημειουμένη τοιοῦτοτρόπως ἡ παραγωγή τῶν ἄρθρων τούτων δὲν θέλει κάμωμεν μείων εἰς τὸ τέλος.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΦΥΣΙΚΗ.

§ 1.

ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ.

—οοοοοοο—

Σῶμα καλεῖται κατὰ τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον πᾶν τὸ προσβάλλον τὰς αἰσθήσεις μας.

Κάθε σῶμα ἔχει ἔκτασιν, δηλαδὴ κατέχει μέρος τι περιορισμένον τοῦ διαστήματος· αὐτὸ ἔχει μῆκος, πλάτος καὶ ὄγκον.

Ἡ φυσικὴ ἔχει ἀντικείμενον ἐν γένει τὴν μελέτην ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν σωμάτων, τὰ ὅποια δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν, νὰ ἐγγίξωμεν καὶ νὰ ζυγίσωμεν, καλούμενα ἐπιβαρῆ, καὶ τὴν σπουδὴν ἐπὶ τινῶν βευστῶν τῶν ὁποίων ἡ ὑλικότης δὲν ἠδυνήθη ἀκόμη νὰ αποδειχθῆ δι' ἃ καὶ ἀβαρῆ ὠνομάσθησαν.

Τὸ ἀδιαχώρητον (impenetrabilità) εἶναι ἡ ιδιότης ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἔχει κάθε σῶμα, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ καθέξῃ ἐνταυτῶ τὸ αὐτὸ μέρος πρὸ ἄλλου κατεχόμενον. Διὰ τὸ ὅποσον ἂν καὶ τὸ ὕδωρ εἰσχωρεῖ εἰς τὸν σπόγγον, ὁ ὁποῖος βυθίζεται εἰς αὐτό, ὅμως τὰ δύο σῶματα δὲν κατέχουσι τὸ αὐτὸ μέρος, καθότι τὸ ὕδωρ εὐρίσκεται εἰς τὰ ὀρατὰ κενὰ τοῦ σπόγγου.

Ἄπαντα τὰ σῶματα ἔχουσι ποσότητα διότι ἐμπεριέχουσι ἀναρίθμητα κενὰ διαστήματα καλούμενα πόροι. Αὐτὰ εἶναι ὀρατὰ εἰς τὸν σπόγγον, εἰς τὸν ἄρτον, εἰς τὸ σάκχαρι καὶ εἰς ἄλλας οὐσίας. Καὶ τὸ δέρμα τῶν ζῶων ἔχει προσέτι ἀναρίθμητον πλῆθος πόρων, διὰ τῶν ὁποίων ἡ διάπνευσις ἐκτελεῖται. Ἐὰν δύναται νὰ κατασκευασθῶσιν σαγονικαὶ πηγαὶ μὲ λίθον, αὐτὸ συμβαίνει διὰ τὸ νὰ ἔχη αὐτὴ ἡ οὐσία (ὁ λίθος) πόρους. Τὰ βαρύτερα μέταλλα ἔχουσι πόρους, καὶ αὐτὸ εἶναι

τόσον ἀληθές ὥστε ἐὰν σχηματίσῃ σφαιρὴν τινα κανὴν ἐκ χρυσοῦ ἢ πλατίνης καὶ γεμίσῃ αὐτὴν ὕδατος τὴν καθυποβάλλῃ εἰς τὴν κατάθλιψιν ὅπως ἐλαττώσῃ τὸν ὄγκον, θέλεις ἰδεῖ τὸ ὕδωρ προβαίνον ἀφ' ὄλων τῶν μερῶν τῆς ἐπιφανείας, χωρὶς ἡ σφαῖρα νὰ σπάσῃ ἢ νὰ λάβῃ ἄλλην τινα ζημίαν.

Ὅλα τὰ σῶματα εἶναι ἐπιδεκτικὰ ὑποδιαίρεσεως, (divisibilità,) καθότι δύναται νὰ μερισθῶσι εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ καταστηθῶσιν ἄορατα. Επέτυχον τινὲς νὰ κάμωσι σύρματα ἐκ χρυσοῦ τῶν ὁποίων τὸ πάχος 89, 150 φορές ἐπαναλαμβανόμενον δὲν ἔδωκεν εἰμὴ ἓν χιλιόμετρον. Αἱ βαφικαὶ οὐσίαι, τὸ καρμίνιον καὶ ὁ Ἰνδακος π. χ. ὑποδιαίρουνται εἰς μόρια μικρότερα. Μολοντούτο ἐθεσπίσθη ὅτι ἡ ὑποδιαίρεσις τῶν σωμάτων δὲν εἶναι ἄπειρος, καὶ ὅτι δύναται νὰ φθάσῃν τὰ μέρη ταῦτα εἰς μόρια καθ' ὑπερβολὴν μικρὰ, καλούμενα ἄτομα τὰ ὅποια δὲν ἠθέλεν εἶσθαι ἐπιδεκτικὰ πλέον ἄλλης ὑποδιαίρεσεως.

Τὰ σῶματα ἔχουσι ιδιότητά τινα, ἧτις ὀνομάζονται συνάρμοσις. Δοκίμασον νὰ διαχωρίσῃς δύο μέρη τοῦ αὐτοῦ σώματος, καὶ γενικῶς θέλεις αἰσθανθῆ ἀντίστασιν. Ἡ ἀντίστασις αὕτη πηγάζει ἐξ αἰτίας, τῆς ὁποίας τὴν φύσιν ἀγνοῶμεν, καὶ ἧτις ἐπικαλεῖται ὡς εἰσομεν δύναμις τῆς συναρμώσεως. Οἱ ἐπιστήμονες παρετήρησαν ὅτι ὅλα τὰ μέρη τῆς ὕλης ἔλκονται ἀμοιβαίως, καὶ ἕνεκεν τούτου ἀπεφάσισαν ὅτι αὐτὴ ἡ ἀμοιβαία ἔλξις τῶν ἀτόμων ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποσον φέρει τὴν δύναμιν τῆς συναρμώσεως. Ὅμως ἐὰν ἄλλη αἰτία δὲν ἠθέλεν ἀντέχει εἰς τὴν ἔλξιν τῶν ἀτόμων αὐτὰ ἠθέλε πλησιάζοντα ἀκαταπαύτως· τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ ὁ ὄγκος τῶν σωμάτων ἠθέλεν ἐλαττοῦται πάντοτε, ὅπερ εἶναι ἐναντίον εἰς τὰ γεγνηότα. Πῶς διελύθη ἡ τοιαύτη δυσκολία; Ἴδου ὁ τρόπος. Ἐὰν δοκιμάσῃς μὲ τὴν κατάθλιψιν ἢ μὲ τὴν πληξιν νὰ ἐλαττώσῃς τὸν ὄγκον σώματος τινος, θέλεις ἰδεῖ ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο θερμαίνεται, καὶ ἐνταυτῶ θέλεις παρατηρήσει ὅτι ἡ ζέστα ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ διαχωρίζῃ τὰ ἄτομα ἐκείνου τοῦ σώματος, δηλαδὴ νὰ περιτσεύῃ τὸν ὄγκον. Ὅθεν θέλεις ἔχει δίκαιον νὰ σοχασθῆς ὅτι τὰ σῶματα σύγκεινται ἐξ ἀοράτων μορίων, ἀκαταπαύτως ἐλκομένων πρὸς ἄλληλα δυνάμει τὴν συναρμώσεως, ἀλλὰ ἀπέχοντα κατὰ τι ἕνεκα τῆς ζέστης, καὶ θέλεις θεωρήσει ἀδιαλήπτως ὅτι ἐνῶ ἡ συνάρμοσις ἐπαυξάνεται, ἢ ἡ ζέστη ἐλαττοῦται ὁ ὄγκος τοῦ σώματος μικραίνει, καὶ τὸ ἐναντίον ὁ ὄγκος τοῦ σώματος αὐξάνει, ἐὰν ἡ ζέστα αὐξάνει καὶ ἡ συνάρμοσις ἐλαττοῦται.

Τὰ σῶματα παρρησιάζονται ὑπὸ τρεῖς διαφόρους ἐπόψεις, καθότι εἶναι ἢ στερεὰ ὡς τὸ ξύλον, ὁ λίθος, τὸ μέταλλον, ἢ ὑγρά ὡς τὸ ὕδωρ, ὁ εἶνος, ὁ ζῦθος, τὸ αἷμα, ἢ ἐλαστικὰ βευστὰ ὡς ὁ ἄηρ, ὁ ἀτμός τοῦ

ὕδατος κ.τ.λ. Κάποτε τὸ αὐτὸ σῶμα δύναται νὰ διέλθῃ διαδοχικῶς διὰ αὐτῶν τῶν τριῶν καταστάσεων. Π. χ. ἴσως κάμνῃ ψυχοῦ, τὸ ὕδωρ φάνεται ὑπὸ τὴν ἑρῆν καταστάσει, καὶ τότε καλεῖται πάγος, θερμανθεὶς ὁ πάγος οὗτος τὸ ὕδωρ καθίσταται ὑγρῶν, καὶ τέλος ἐξακολουθῶν νὰ τὸ ζεσταίῃς διαχέεται εἰς τὸν ἀέρα καὶ λαμβάνει τὴν μορφήν τοῦ ἀερίου τούτου, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε εἰς μικρὰ τινα ἐκ τοῦ ἀερίου ἀπόρσιν, δὲν δύνασαι νὰ διακρίνῃς τὸν ατμὸν. Καὶ τὸ θεῖον προσέτι διέρχεται μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος τὰς τρεῖς ταύτας καταστάσεις, καὶ πιθανὸν ὅτι τὸ αὐτὸ ἤθελε συμβῆ εἰς ἕλα τὰ σώματα ἐὰν ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσι μέσα ἀρκούντως ἰσχυρὰ καὶ εἰς καταλλήλους περιστάσεις.

Ἄς εἰπῶμεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς ἀποκρυσταλλώσεως.

Ἐπιγράφουσιν εἰς τὴν φύσιν σώματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζουσι τακτικούς τύπους, καὶ συχνάκις τοὺς ἰδίους ὅταν αὐτὰ τὰ σώματα εἶναι τῆς ἰδίας φύσεως. Τοιοῦτοι εἶναι οἱ κρύσταλλοι. Τὸ κοινὸν ἔλας, τὸ κινδιδιον, ἡ στύψις, μὰς παρουσιάζουσι παραδείγματα, ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ τὰ σώματα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἀποκρυσταλλωθῶσι, διότι ἐπέτιγον τινες νὰ σχηματίσωσι κρυστάλλους μὲ μέγα ἀριθμὸν σημμάτων, καὶ μὲ μέταλλα. Οἱ κρύσταλλοι ἔχουσι τὸ ἴδιον τοῦτο ὅτι δυνατὸν εἶναι νὰ χωρισθῶσιν ἐξ αὐτῶν τὰ τεμάχια ἐκὼς εἰς τινὰς προσδιορισμένας διευθύνσεις, ὅπερ δὲν ἀποβαίνει ἐὰν τις βάλῃ νὰ κάμῃ τὴν πράξιν ταύτην κατ' ἄλλους διευθύνσεις, καθότι τότε ἀπαντᾷται μεγίστη δυσκολία. Οἱ λιθογλύφοι βοηθοῦν αὐτὴν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ιδιότητα ὅπως δώσωσιν εἰς τοὺς τιμαλφεῖς λίθους τοὺς ὁποῖους αὐτοὶ κόπτουσι, γωνίας ἐντελεστέρας λάμπειας ἐκείνης ἐν ὁποίᾳ ἠδύναντο νὰ ἀποκτήσωσι μὲ μικροετικὴν πράξιν. Παρατηρητέον ἀκόμη ὅτι ὅταν κρύσταλλός τις συντριβῆται ἕνεκα κρούσεως, συμβαίνει γενικῶς ὅτι τὰ εἰρήματα παρουσιάζουσι κρυστάλλους ὅλους τοῦ αὐτοῦ σχήματος, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ τύπος διατηρεῖται σθελερῶς εἰς ὅποιονδήποτε βαθμὸν συγκρότητος καταστῆσῃ τὰ αὐτὰ μέρη. Τὸ σχῆμα τῶν μικρῶν τούτων μερῶν ἠνάγκασε τοὺς ἐπιστήμονας νὰ νομίσωσι ὅτι τὰ ἄτομα ἔχουσι τὸ αὐτὸ σχῆμα.

Διάφοροι τρόποι γνωρίζονται πρὸς ἀποκρυστάλλωσιν τῶν σωμάτων. Ἐὰν πρόκειται περὶ οὐσίας διαλυτέας δηλαδή, ἥτις δύναται νὰ χυθῇ εἰς ὑγρὸν, π. χ. εἰς τὸ ὕδωρ, διακρίσας αὐτὴν, ἐξατμίζει τὸ ὕδωρ ὅσον τὸ δυνατὸν, ἔπειτα ἀφίνει τὴν οὐσίαν καὶ ὁ κρυστάλλος σχηματίζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἐὰν τὸ σῶμα τὸ ὁποῖον θέλεις νὰ ἀποκρυσταλλώσῃς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ εἰς ὑγρὸν, π. χ. ἴσως, διὰ τοῦ πύρρος, καὶ τὸ ἀφίνει νὰ κρούσῃ βαθυμῶν εἰς τρώπον ὥστε νὰ μὴν λάβῃ

τὴν παραμικρὰν κλόνισιν. Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τις διὰ νὰ ἀποκρυσταλλώσῃ τὸ θεῖον εἰς μικρὰ μασούρια. Τέλος πάντων ὑπάρχουσι σώματα τὰ ὁποῖα ἀνάγκη πάσα νὰ τὰ ἀποκαταπέσῃς ατμὸν τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖς κάμεις νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς ἄλλο ἀγρῆνον ψυχρότερον, ἕνεκα ἀποκρυσταλλώσεως. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατασκευάζονται οἱ κρύσταλλοι τοῦ ἀρσενικοῦ (arsenico.) Τὸ αὐτὸ μέσον εἶναι ἀναγκαστὸν πρὸς κατασκευὴν τῶν κρυστάλλων τοῦ Βενζοϊκοῦ Ὄξιδου, τοῦ Ἰδροχλωράτου ἐξ ἄμμωνιακῆς, καὶ ἄλλων οὐσιῶν. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ.

ΝΕΚΡΙΚΗ ΑΜΦΕΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ,
ΚΑΙ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ.

Ἡ εὐνοχρότης τῶν ἐπιχειρηθέντων πράξεων, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ λάμψις τῶν νικῶν καὶ αἱ δάφναι αἱ ὁποῖαι συνάζονται, δὲν εἶναι ἡ μόνη παρομοίωσις ἡ ὁποία ἐνώνει τὴν μνήμην τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ναπολεόντος, καθότι ἡ τύχη οὐκ εὐχαριστήμενη νὰ τοὺς συγκρίνῃ ζῶντας μὲ μίαν σπανίαν κοινότητα προτερημάτων καὶ τυχῶν, φαίεται ὅτι εὐνοετήθη νὰ τοὺς παρομοιάσῃ ἀπεριόριστος τῆς ἐπιπέδου ὑπάρξεως ἀποκαταπέσῃ μόνον τὴν κηδείαν διὰ μιᾶς νέας ὁμοιότητος ἥτις εἶναι ἀξία περιγραφῆς. Αὕτη ἡ συγγένεια, αὐτὸς ὁ τελευταῖος δεσμὸς ὅστις συνδέει τὴν ἱστορίαν μὲ ταύτας τὰς γιγαντιαίας εἰκόνας, εἶναι ἡ νεκρική ἀμάξα διοριζομένη νὰ φέρῃ εἰς τὸν τάφον τὰ ἔνδοξα λείψανα, καθότι ἡ ἀρχαία καὶ νέα τέχνη ἔδωκε εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τὰ τελευταῖα εἰρήματα, καὶ καθὼς οἱ δύο τεθνεώτες ὑπερέβησαν ὑπὲρ πολὺ εἰς τὴν κοινότητα τῶν ἀνθρώπων, οὕτως αἱ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀμαξίαι ὑπερβαίνουσι εἰς τὴν εὐγένειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν κάθε ἀντίζηλον μηχανῆν, καὶ ἀποτελοῦσι δύο ἀριστουργήματα νεοφανῆ εἰς τὸ εἶδος των, ὁ παραλληλισμὸς τῶν ὁποίων προσφέρει ὕλην εἰς περιέργους καὶ οὐκ ἀνωφελεῖς ἐξετάσεις.

Τὸ σχῆμα καὶ ὁ τρόπος τῆς νεκρικῆς ἀμάξης τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία διεφευγμένη ὡς ὄψμα τῆς ἀρχαιότητος, διεγράφη καὶ διειρηθή ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ Σικελιώτου κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. «Ἀριόχιος νόθος ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιφορτισθεὶς τοιαύτης νεκρικῆς πομπῆς, ἐδαπάνησε δύο ἔτη πρὸς διαθεσιν ὅλου ἐκείνου τοῦ τείνοντος εἰς τὴν πλουσιωτέραν καὶ μεγαλοπρεπεστέραν τῶν πρὸ αὐτῆς γινομένων» μέγας ἀριθμὸς σκαπανέων προεπορεύετο ὅπως ἀποκαταστήσῃ κοινωτικῶς τοὺς ὁρόμους διὰ τῶν ὁποίων ὤφειλε νὰ ἀπεράσῃ ἡ νεκρική πομπή. Ἀφοῦ ὁμαλύθη ἡ γῆ ἐβλεπέ τις νὰ ἀναχωρῇ ἀπὸ Βαβυλώνα μεγαλοπρεπῆς τις ἀμάξα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἕκατο τὸ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου» ἡ ἐφεύρεσις καὶ τὸ σχέδιον ταύτης τῆς ἀμάξης ἦτον ἀντικείμενον θαυμασμοῦ, οὐκ ὀλιγότερον τοῦ ὑπερμέτρου πλοῦτος τοῦ ὁποίου ἦτο στολισμένη. Τὸ σῶμα τῆς μηχανῆς ἦτον τοποθετημένον εἰς δύο ἀξῶνας σχιζομένους ἐπὶ τεσσάρων τροχῶν, αἱ χονικίδες καὶ αἱ ἀκτίνες τῶν ὁποίων ἦσαν κεκρυσταμμένα, καὶ τὸ τέταρτον σιδηρῶν. Τὰ ἄκρα τῶν ἀξῶνων ἦτον ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐπεκρήσασθαι πρόσωπα

λέοντες τὰ ὅποια ἐδάγκωνον ἐν τόξῳ. Ἡ ἄμαξα εἶχε τέσσαρα πηδάλια εἰς τὸ καθὲν τῶν ὁποίων ἦσαν προσηλωμένοι δέκα ἐξ ἡμίονοι οἱ ὅποιοι ἐσχημάτιζον τέσσαρας σειρὰς, ἐκλελεγμένοι μεταξὺ τοῦ δυνατοτέρου καὶ ὑψηλοτέρου ἀναστήματος, οἵτινες εἶχον χρυσοῦς στεφάνους μὲ περιλέμια, μὲ τιμαλφεῖς λίθους καὶ μὲ χρυσᾶ σήμανδρα. Ἐπὶ τῆς ἀμάξης ταύτης ὑψοῦτο σκηνὴ ὀλόχρυσος διώδεκα πόδας τὸ πλάτος καὶ δεκαεξὶ τὸ μήκος, στηριζομένη ἐπὶ χρυσῶν Ἴονικῶν κούρων, καὶ κεκοσμημένη ἀπὸ φύλλα ὑακύνθου. Εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη ἦτον ρολιφεμένη ἀπὸ τιμαλφεῖς λίθους διατεθημένους ὡς λέπια, καὶ ὀλόγυρα περιεφέρετο χρυσοῦς μακρὺς δικτυωτὸς κροσσὸς τοῦ ὁποίου αἱ κλωσταὶ εἶχον τὴν χρυρότητα ἐνὸς δακτύλου, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐκρέμοντο γονδρὰ σήμαντρα ἀκουόμενα μακροῦθεν. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ στολίδια ἐφαίνοντο τέσσαρα ἀνάγλυφα. Τὸ πρῶτον ἐπαρρησιάζε τὸν Ἀλέξανδρον καθήμενον ἐπὶ μιᾶς ἀμάξης, κρατῶντα τὸ σκήπτρον καὶ περιτριγυρισμένον ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἀπὸ πλῆθος Μακεδόνων καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπὸ Πέρσας, ὅλοι ὀπλισμένοι κατὰ τὸ ἦθος των, ἔμπροσθεν τῶν ὁποίων ᾤδουσιν ἀσπίδοφόροι τοῦ βσιλιέως. Εἰς τὸ δεύτερον ἐφαίνοντο ἐλέφαντες ἔχοντες πανοπλίαν οἱ ὅποιοι ἔμπροσθεν ἔφερον Ἴνδουὺς καὶ ὅπισθεν Μακεδόνας, ὀπλισμένους ὡς εἰς κερὸν μάχης. Εἰς τὸ τρίτον παρρησιάζοντο διάφορα τάγματα ἵππικῶν ἐν παρατάξει πολέμου. Τὸ τέταρτον παρίστανε πλοῖα ἔτοιμα εἰς ναυμαχίαν. Εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς σκηνῆς ἦσαν χρυσοὶ λέοντες, οἵτινες ἐφαίνοντο φυλάττοντες. Εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα ἦσαν ὀλόχρυσα ἀγάλματα ἅτινα παρίστανον νίκας καὶ ἐκράτουν διάφορα τρόπαια πολέμου· ὑπὸ τοιαύτῃ σκηνῇ ἦτο τοποθετημένος χρυσοῦς θρόνος, σχήματος τετραγώνου, στολισμένος μὲ κεφαλὰς ζώων φερούσας χρυσοῦς λαίμοδετας, ἐνὸς ἡμισυ ποδὸς πλάτους, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκρέμοντο σέφανοι λάμποντες τῶν ὠραιότερων χρωμάτων συνειθιζομένων εἰς τὰς ἁγίας τελετάς. Εἰς τοὺς πόδας τούτου τοῦ θρόνου ἔκειτο τὸ φέρετρον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκ πλεκτουτοῦ χρυσοῦ, τὸ ἡμισυ πλήρες ἀρωμάτων καὶ θυμιμαμάτων, τόσον διὰ τὴν διαχέη μίαν εὐχάρισον εὐωδίαν, ὅσον διὰ τὴν διατηρητὴν τὸ σῶμα. Ἐπὶ τούτου τοῦ φερέτρου ἦτον ὑφατμα πορφυροῦν χρυσοκέντητον· μεταξὺ δὲ τοῦ θρόνου καὶ τοῦ φερέτρου ἔκειντο τὰ ὄπλα τοῦ Ἡγεμόνος ὡς τὰ ἔφερε ζῶν. Ἦτον ἐξωθεν ἡ σκηνὴ σκεπασμένη ἀπὸ πορφυροῦν ὑφατμα μὲ χρυσᾶ μεγάλα ἄθη καὶ πλήρης κλάδων ἐλαίας. Εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι διὰ τόσον μακρὸν ὁρμὸν τὸ κίνημα μιᾶς ἀμάξης τόσον βραχίαις ὡς αὐτῇ, ἦτον ὑποκείμενον εἰς μεγάλους κινήσεις. Ὅπως ἡ σκηνὴ τόσον εἰς τὴν ἀνάβασιν, ὅσον εἰς τὴν κατάβασιν μένει εἰς τὴν θέσιν τῆς, ὄντες οἱ ὁρόμοι ἀνώμαλοι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν βιαιῶν τιναγμάτων, εἰς τὸ κέντρον τῶν ἀζώνων ἐξήρχετο τρίτος τις ἀζών τοποθετημένος ἐντέχνως, ὑποστηρίζων τὴν σκηνὴν καὶ κρατῶν εἰς ἀνάγκην τὴν μηχανὴν εἰς ἐπισσταθμίαν. Κατὰ τὰς διαταγὰς τούτου τοῦ Ἡγεμόνος τὸ σῶμα τοῦ ἔπρεπε νὰ φερῆ εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Διὸς Ἀρμώνος· ἀλλὰ ὁ Πτολεμαῖος, κυβερνήτης τῆς Αἰγύπτου, τὸ ὠδήγησεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐνθα ἐτάφη. Αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῷ ἀνήγειρε ἕνα ὠραιὸν Ναὸν καὶ ἀπέδωκεν ὅλας τὰς τιμὰς ἅς συγίθως προσφέρονται εἰς τοὺς ἡμιθέους· τῶρα ὁμοῦς ἐκ τῶν μεγάλων τούτων μεγαλοπρασιῶν ἄλλο δὲν ἀπέμεινε εἰμὴ ἐρίπεια. »

(Ἀκολουθεῖ.)